

BESİN SESİ

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANI

MAYIS/2017

KAMUSAL SOSYAL GÜVENLİK HAKKI TASARRUFLARIMIZIN GASP EDİLMEMESİ İÇİN! *Bireysel Emeklilik Sisteminden Cayıyoruz!*

Türkiye’de 2001 yılından beri uygulanan Bireysel Emeklilik Sistemi, başlangıçta isteğe bağlı katılım ilkesine dayanmaktaydı. Sisteme katılımı artırmak için önce işverenlere çeşitli vergi avantajları sağlanmıştır. 2013 yılından itibaren ise katılımcılara %25 oranında devlet katkısı uygulamasına başlanmıştır. Buna rağmen Bireysel Emeklilik Sisteminin hem katılımcılarının sayısı hem de fonlarının getirisi düşük kalmıştır. Bu dönemde sisteme gönüllü olarak giren her 3 kişiden biri, sistemden ayrılmıştır.

Özellikle son yıllarda ekonomik tüm verilerin gittikçe bozulması, hükümetin yeni kaynaklara olan ihtiyacını artırmıştır. Zorunlu BES, hem yeni kaynak yükünü çalışanların sırtına yıkmak hem de uzun vadede kamusal sosyal güvenlik-emeklilik sistemini ortadan kaldırmak için gündeme getirilmiştir. Üstelik yaratılan kaynak kamusal olarak kullanılmayacak, sermaye kesimlerine aktarılacaktır.

Zorunlu BES uygulaması, 45 yaş altı işçileri ve kamu emekçilerini kapsamaktadır. Buna göre toplam 14 milyon işçi ve kamu emekçisi kendi istek ve iradeleri dışında kademeli olarak 2019 yılına kadar sisteme dahil edileceklerdir. Kamu emekçilerinin zorunlu BES’e geçişi 1 Nisan 2017 itibarı ile başlamış durumdadır.

Zorunlu Bireysel Emeklilik Sistemi Nasıl Uygulanacak?

Düzenlemeye göre 45 yaşın altındaki işçi ve kamu çalışanları sisteme alınacak, onların adına işverenler (kamuda kamu idaresi) bireysel emeklilik şirketini seçerek sözleşme imzalayacaklardır. Çalışanların istedikleri emeklilik şirketini seçme hakları ise bulunmamaktadır.

Kamu idareleri, her ay kamu çalışanlarının prime esas kazançlarından %3’ü tutarında katkı payı kesip, bu kesintiyi en geç maaş ödeme gününü takip eden işgünü emeklilik şirketine aktaracaklardır. İşverenler sisteme herhangi bir katkı yapmayacaktır. Devlet bir defaya mahsus başlangıç katkısının yanı sıra katılımcı katkı payının %25’i oranında katkı yapacaktır.

Şirketler topladıkları katkıları, katılımcının tercihleri doğrultusunda, borsa, faiz, mevduat gibi çeşitli yatırım araçlarında değerlendirerek getiri sağlamaya çalışacaktır. Katılımcıların katkıları ve bu birikimlerden elde edilen (varsa) gelirler bir fonda toplanacaktır. Biriken tutarın ve nema gelirlerinin önemli bir kısmı “fon işletim gideri” vb. adlarla onlarca yönetici ve yüzlerce personel istihdam eden özel sigorta şirketlerine gidecektir. Kalanı ‘emeklilik’ şartlarını yerine getiren katılımcılara ödenecektir.

Sistemden 3 yıl dolmadan ayrılanlar devlet katkısından yararlanamayacaktır. Sistemde 10 yılını doldurmasına rağmen 56 yaş koşulunu sağlayamayanlar ise ancak devlet katkısının %60’ını alabilecektir. Ayrıca 10 yıl ve 56 yaş şartını tamamlamadan sistemden ayrılanlardan farklı adlar altında kesintiler yapılması da söz konusu olacaktır.

Zorunlu Emeklilik Sistemi, Emeklilik Sistemi midir?

Zorunlu Bireysel Emeklilik Sistemi adında yazdığı gibi emeklilikle ilgisi yoktur. Çünkü sosyal güvenlik; gelirleri ne olursa olsun, kişilere iş kazası, meslek hastalığı, hastalık, analık, malullük, yaşlılık, ölüm, işsizlik gibi belirli sosyal riskler karşısında gelir ve sağlık güvencesi sağlama görevini yerine getiren uygulamalar topluluğudur.

Oysa BES çalışanların maaşından yapılan kesintinin ve çalışanlar adına devlet tarafından yapılan katkının özel sigorta şirketlerine aktarılmasına dayalı, getiri garantisi olmayan, sonuçları belirsiz ve öngörülemez, uzun vadeli bir bireysel "tasarruf" sistemidir. Ayrıca zorunlu BES'te sağlık başta olmak üzere sosyal güvenlik hizmetlerinin sunulması da söz konusu değildir.

Tasarruf sistemlerinin nasıl sonuçlandırıldığı konusunda yaşanan Konut Edindirme Yardımı, Zorunlu Tasarruf Fonu gibi deneyimler ise zorunlu BES uygulamasının geleceğine ilişkin ipuçları vermektedir. Bu deneyimlerde görülmüştür ki çalışanlardan yapılan kesintilerden oluşan fonda biriken paralar sermayeye teşvik olarak aktarılmış, düşük faizle nemalandırılarak kuşa çevrilmiş, üstelik yıllarca süren davalar sonucunda taksit taksit geri alınabilmiştir.

Zorunlu Bireysel Emeklilik Sistemi Değil, Kamusal Sosyal Güvenlik ve Emeklilik Sistemi İstiyoruz!

Yıllar içinde emekli maaşlarımızı düşüren hükümet şimdi de zorunlu BES aldatmacası ile bizi özel sigorta şirketine prim ödemek zorunda bırakmaktadır. Böylece kamusal sosyal güvenlik ve emeklilik hedef alınmakta, sosyal devlet ortadan kaldırılmaktadır. Bireysel emeklilik, toplumun düşük gelirli kesimlerinden, yüksek gelirli kesimlerine kaynak transferidir. Tıpkı İşsizlik Sigortası Fonu'nda biriken paraların işsizlerden çok başka alanlarda kullanılması gibi, emeklilik fonlarında biriken paraların da hükümet yatırımları, borçların ödenmesi ve patronlara teşvikler olarak aktarılmasının önünde herhangi bir engel yoktur. Zorunlu BES Anayasa'nın sosyal hukuk devleti ilkesine hem de bireysel hak ve özgürlükler arasında yer alan sözleşme özgürlüğü ve mülkiyet hakkına aykırıdır.

Zorunlu olması gereken sadece kamusal sosyal güvenlik sistemidir. Anayasanın 60. maddesine göre devlet bu sistemi kurmak ve herkesi zorunlu olarak bu sistem kapsamına almakla yükümlüdür. Devlet hiç kimseyi getirisi belirsiz bir özel sigorta

programına girmeye zorlayamaz. Kişiler tasarruflarını diledikleri gibi değerlendirebilirler. Devlet özel sigorta şirketlerinin değil, vatandaşlarının çıkarını savunmakla görevlidir.

Kamu çalışanlarının ücretlerinin yetersizliği göz önünde bulundurulursa, yüz binlerce kamu emekçisi yaş ve süre koşulunu yerine getirmeden sistemden çıkmak zorunda kalacak ve yüksek kayıplar yaşayacaktır. Bu koşullarda emekçilere yakışan, bireyselliğe karşı toplumsal dayanışmayı, riske karşı sosyal güvenliği savunarak bu sermaye planına karşı çıkmaktır.

Ne Yapmalıyız?

Sisteme giriş tarihinden itibaren 2 ay içinde cayma hakkının kitlesel bir şekilde kullanılması sosyal güvenliği yok etme projesine verilecek en güzel yanıt olacaktır. Emekçiler, emeklilik planına dahil olduğunun kendisine bildirildiği tarihten itibaren iki ay içinde sözleşmeden cayabilir. Yasada "iki ay içinde" ifadesi geçtiği için çalışanların iki aylık süre dolmadan sistemden çıkma hakkını kullanması gerekmektedir. İki aylık cayma süresi emekçiye emeklilik planına dahil edildiğinin bildirilmesi ile başlıyor.

Cayma halinde, ödenen katkı payları, varsa hesabında bulunan yatırım gelirleri ile birlikte 10 iş günü içinde çalışana iade edilmek zorundadır. Cayma hakkını iki aylık süre geçtikten sonra kullananlar ek kesintilerle karşı karşıya kalacaktır. Bu nedenle ek kayıplar yaşamamak için sistemden iki ay içinde çıkılması önemlidir.

Kalıcı çözüm için borç batağındaki çalışanlara yük getiren zorunlu BES iptal edilmelidir. Emeklilikte refah düzeyimiz artırılmak isteniyorsa maaşlarımızdan kesinti yapmak yerine öncelikle ek ödemelerimiz emekli aylığıımıza yansıtılmalı, maaşlarımızdan kesilen gelir vergisi oranları düşürülmeli, dolaylı vergiler aşağı çekilerek servetten alınan vergiler arttırılmalıdır. Çalışanlardan yapılan kesintilerin sermayeye kaynak olarak aktarılmasından vazgeçilmelidir.

ZORUNLU BİREYSEL EMEKLİLİK KESİNTİSİNE HAYIR!

EMEKLİLİK HAKKI BİREYSEL DEĞİL, KAMUSAL BİR HAKTIR!

ZORUNLU BES İLE BİRİKİMLERİMİZİN SERMAYEYE AKTARILMASINA İZİN VERMEYELİM!

İNSANCA YAŞAYACAK ÜCRET VE KAMUSAL EMEKLİLİK SİSTEMİ İSTİYORUZ!

BES Büro Emekçileri Sendikası - Özel Sayı: 182 - 5 Mayıs 2017

Sahibi Sendika Adına: Fikret Aslan (Genel Başkan)

Yazı İşleri Müdürü: Ahmet Acar (Genel Basın Yayın Halkla İlişkiler Sosyal ve Dış İlişkiler Sekreteri)

Yönetim Yeri: Mithatpaşa Cad. No:56/5-6 Kazlıy-ANKARA - Tel: 0312 425 63 79

Baskı: Patika Ajans Matbaacılık Reklam Organizasyon Tic.Ltd.Şti . Tel: 0 312 433 23 10 Adakale Sok. No:4/B Kızılay-ANK.

www.bes.org.tr

@BES_Gnl_Mrk

BES Gen Mrk

